

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 24.06.2022 – 408
Karar Tarih ve no : 24.06.2022 – 10801

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Eskişehir İli, Odunpazarı İlçesi, Dede Mahallesinde, tapunun 12792 ada, 2 parselin köşesinde, 1/1000 ölçekli koruma imar planında yola isabet eden ve tescil harici alanda yer alan, Odunpazarı Kentsel Siti Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisinde kalan Alem (Mücellit) Çeşmesinin 2863 Sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescili konusunun değerlendirilmesine ilişkin Özel Etkin Koleji Ortaokul Müdürlüğü 10.02.2022 tarih ve 9997602405.01.14 sayılı yazısı, Kurul Müdürlüğü'nün 21.02.2022 tarih ve 2224265 sayılı yazısı ile 26.05.2022 tarih ve 2540524 sayılı yazısına cevaben konuyla ilgili faaliyeti etkilenen Kurum ve Kuruluşların görüşlerinin iletildiği yazılar, gerekli incelemenin yapıldığına ilişkin bilgi ve belgelerin iletildiği Kütahya Vakıflar Bölge Müdürlüğü'nün 03.06.2022 tarih ve 257450 sayılı yazısı ve eki 31.05.2022 tarihli uzman raporu, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının 22.06.2022 tarih ve 1457007 sayılı dosya inceleme raporu okundu, fotoğrafları, tescil fişi ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Eskişehir İli, Odunpazarı İlçesi, Dede Mahallesinde, tapunun 12792 ada, 2 parselin köşesinde, 1/1000 ölçekli koruma imar planında yola isabet eden ve tescil harici alanda yer alan, Odunpazarı Kentsel Siti Koruma Amaçlı İmar Planı sınırları içerisinde kalan Alem (Mücellit) Çeşmesinin tarihi değeri, yapım tekniği ve malzemesi, dekoratif özellikleri açısından özgün bir mimari örnek olduğu anlaşıldığından 2863 sayılı Kanun kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tesciline; koruma grubunun "II. (İki) Grup" olarak belirlenmesine; hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna; söz konusu çeşme ve kentsel sit sınırları içerisinde 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat kapsamında gerekli izinler alınmadan herhangi bir fiziki ve inşai müdahalede bulunulmamasına karar verildi.

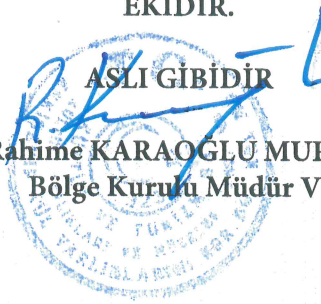
İL : ESKİŞEHİR
İLÇE : ODUNPAZARI
MAHALLE : DEDE

ALEM (MÜCELLİT) ÇEŞMESİ:

ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU'NUN
24.06.2022 TARİH, 10801 SAYILI KARAR
EKİDİR.

ASLI GİBİDİR
Rahime KARAĞLU MURAT
Bölge Kurulu Müdür V.

Ölçek: 1/500

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ			ANIT	ENVANTER NO:			
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA KURULU				HARİTA NO:			
İLİ :Eskişehir	İLÇESİ : Odunpazarı	Köy / Mahalle:- Dede		KORUMA DERECESESİ:	ANITSAL:			
SOKAK VE KAPI NO: Mücellit Sk	KADASTRO PAFTA:	ADA:12792	PARSEL:2 parselin köşesi	II. Grup	ÇEVRESEL:			
ADI: Alem (Mücellit) Çeşmesi	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (Üslup): Geç Dönem Osmanlı	ÇEVREYE AYKIRI:				
	YAPIM TARİHİ: 19.yy	KİTABE:	VAKFIYE:					
GENEL TANIM: Enine dikdörtgen planlı, çift musluklu, yuvarlak kemerli bir niş biçiminde düzenlenen aynalı ve taştan bir yalağa sahip çeşmenin iki yandan dışa doğru uzanan duvarlarla çevrelenmiş ve üzeri alaturka kiremitli sundurma bir örtü ile örtülmüştür.								
	A İYİ B ORTA C ENA	TAŞIYICI YAPI	A DIŞ YAPI B C	A ÜST YAP B YAP C I	A İÇ YAPI B C	A SÜSLEME ELEMANLARI B C	A RUTUBET B C	A YOK B İZİ VAR B ÖNEMLİ
VAZİYET PLANI:			FOTOĞRAF:					
GÖZLEMLER :								
Eskişehir İli, Odunpazarı İlçesi, Dede Mahallesi Mücellit Sokak 12792 ada 2 parselin köşesinde yer alan Çeşme, Anadolu Üniversitesi Sanat Tarihi bölümü hocalarından Prof. Dr. Erol Altınşapan'ın Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi'nde yayınlanan Odunpazarı Mahalle Çeşmeleri isimli makalesinde de çeşme yerini almış ve Mücellit Çeşmesi olarak isimlendirilmiştir. Mücellit Sokakta yer aldığı için böyle bir isimlendirme yapılmış olabileceği tarafımızca değerlendirilmiştir. 2010 yılında Odunpazarı Belediyesinin yaptığı onarım sonrasında Alem Çeşmesi olarak isimlendirildiği sonradan asılan tabeladan anlaşılmaktadır. Söz konusu makalede çeşmenin dikdörtgen planlı, çift musluklu olduğu, aynasının yuvarlak kemerli bir niş biçiminde düzenlendiği, nişin üst bölümünde yazılı bir çini pano bulunduğu, dikdörtgen prizma biçimli taştan bir yalağı bulunduğu, çeşmenin iki yandan dışa doğru uzanan duvarlarla çevrelendiği, sağlam ve kullanılmakta olduğu belirtilmiştir.			ORJİNAL KULLANIM : Çeşme					
Odunpazarı Belediyesinin 2010 yılında gerçekleştirdiği onarımda boya ve badana yapıldığı, yalağın kotunun indirildiği, aynalığin ortasındaki üçgen nişin içerisine çini bir ayet panosu ve "Bismillahirrahmanirrahim" yazılı bir pano daha yerleştirildiği, aynalığin üst bölümünde merkeze Alem Çeşmesi 19. Yüzyıl yazılı bir pano ve yine ön yüzde her iki yanda solda arapça "Muhammed" sağda "Allah" yazılı iki küçük çini pano daha yerleştirildiği gözlenmiştir. Çeşmenin üzeri bir sundurma örtü gibi ahşap bir çatı ile örtülmüş ve alaturka kiremitlidir.			BUGÜNKÜ KULLANIM : Çeşme					
19. yy'a tarihlenen çeşme, mimari ve süsleme özellikleriyle dönemini yansıtan özgün özelliklerini büyük ölçüde korumuş bir eserdir. Kent için önemli bir bellek oluşu, konumu, mimari ve estetik özellikleri ile söz konusu çeşmenin kültür varlığı olduğu tarafımızca değerlendirilmekte ve tescile önerilmektedir.			ÖNERİLEN KULLANIM Çeşme					
			HAZIRLAYANLAR : Ebru EYNALLI Sanat Tarihçisi Begüm AKBABA BALCILAR Mimar					
YAYIN DİZİNİ			KONTROL EDEN:					
EKLER:			KURUL KARARLARI:					
RAPOR			ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI					
FOTOĞRAF			KORUMA BÖLGE KURULU'NUN					
RÖLÖVE PROJESİ			24.06.2022 TARİH, 10801 SAYILI KARAR					
RESTORASYON PROJESİ			REVİZYON: EKİDİR.					
HARİTA			KURUL ONAYI:					
KROKİ								
KİTABE								
VAKFIYE								
			ASLI GİBİDİR					
			Rahime KARAOĞLU MURAT					
			Bölge Kurulu Müdürü V.					